

ARCHEOLOGIENOTA
Leuven — Sint-Jacobsplein

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES
RAPPORT 59

Atelier Ilse Roovers
Bergstraat 39
2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver
0495 / 88 72 88

© Atelier Ilse Roovers, Archeologienota Leuven-Sint-Jacobsplein, *Archeologische studies* 59, 2023.

Illustratie voorblad: Historische foto's van de eerste steenlegging op 4 juli 1946 uit het archief van de Zusters van liefde (bron: VERDONK 2022: Voormalig klooster Mater Dei & Breedhuis. Bouwhistorisch onderzoek FENIKX, p. 20)

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve mij de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken. Deze uitgave mag niet zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Atelier Ilse Roovers aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ARCHEOLOGIENOTA

Leuven – Sint-Jacobsplein

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Ilse Roovers en Peter Cosyns

Onze-Lieve-Vrouw-Waver
2023

Inhoudstafel

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. INLEIDING	5
1.1 Administratieve fiche	5
1.2 Aanleiding vooronderzoek	5
1.3 Impact van de geplande werken	7
2. RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK	8
3. ADVIES VOOR HET VERVOLGONDERZOEK	9
Bepalingen inzake toevalsvondsten	10
Bibliografische referenties	11
Lijst van Figuren	11

1. INLEIDING

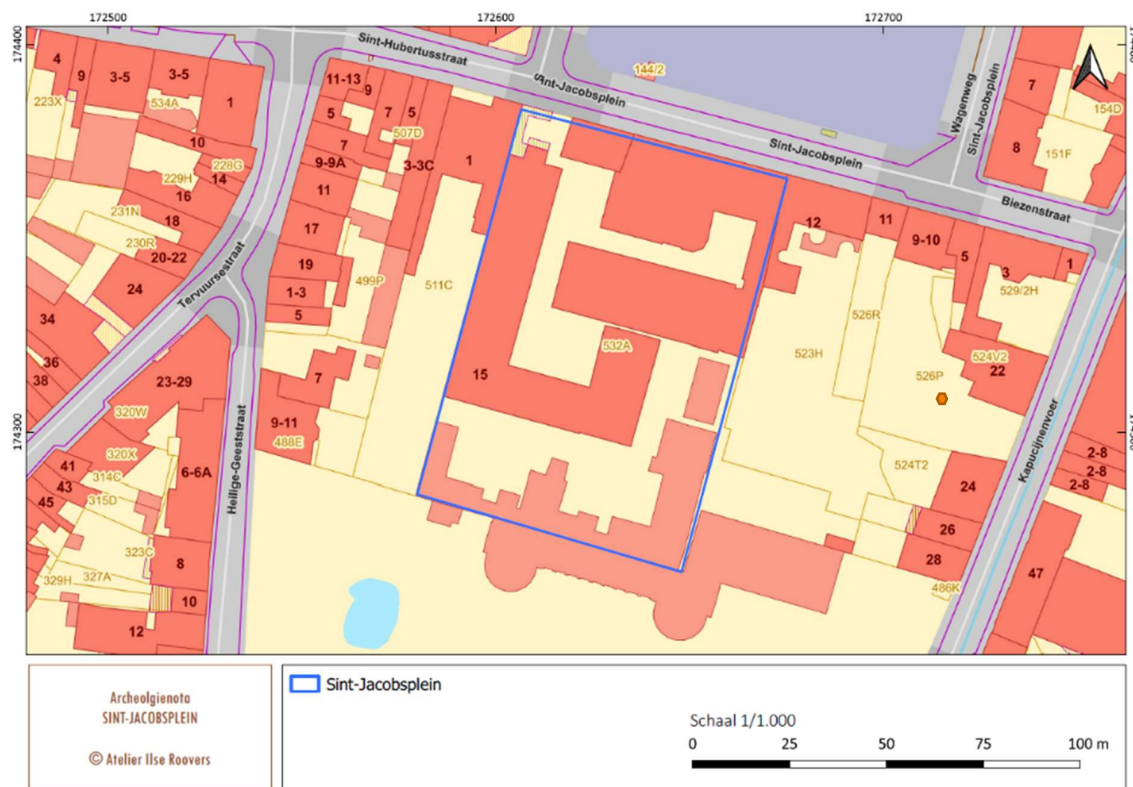
1.1 Administratieve fiche

Project	Archeologienota Leuven-Sint-Jacobsplein	
Projectcode	2022F282	
Geplande ingreep	Stedenbouwkundige handelingen: sloop, verbouwing, nieuwbouw	
Oppervlakte terrein	8.064 m ²	
Oppervlakte ingreep	3.211 m ²	
Wetgeving	De wetgeving met betrekking tot de archeologie: het onroerend erfgoed decreet van 12 juli 2013 en het onroerend erfgoed besluit van 16 mei 2014, die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016, gewijzigd op 18 juli 2017 en met terugwerkende kracht toepasbaar vanaf 1 juni 2017.	
Stad	Leuven	
Provincie	Vlaams-Brabant	
Arrondissement	Leuven	
Kadastrale gegevens	Leuven, 4 ^{de} afdeling, sectie E, perceel 532A	
Bounding Box	X	Y
	172574.4	174386.5
	172671.2	174257.4
Autorisatie	Ilse Roovers, OE/ERK/Archeoloog/2019/00032	
Auteurs	Ilse Roovers en Peter Cosyns	
Onderzoekstermijn	Juni 2022 – april 2023	
Trefwoorden	Archeologienota, bureaustudie met beperkte samenstelling, controleboringen, stadscontext, Dijlevallei, Leuven.	

1.2 Aanleiding vooronderzoek

Het terrein waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, is gelegen aan het Sint-Jacobsplein 13-15 in Leuven en omvat het kadastrale perceel Leuven, 4de afdeling, sectie E, perceel 532A (figuur 1). De totale oppervlakte van het terrein bedraagt ca. 8.064 m² (Figuur 1).

Het betreft een aanvraag voor een **stedenbouwkundige handeling** met name de sloop van bestaande structuren en nieuwbouw in een zone van ca. 3.211 m².

Figuur 1: Het plangebied op het Grootchalig Referentie Bestand (bron: geopunt)

1.3 Impact van de geplande werken

De initiatiefnemer vraagt een omgevingsvergunning aan voor een stedenbouwkundige handeling. Bij de archeologische evaluatie wordt dan steeds rekening gehouden met de effectieve bodemimpact van de geplande werken. Het terrein werd opgehoogd en **de bodemingrepen**, zowel de volledige als de gedeeltelijke sloop van bestaande structuren, de nieuwbouw en de heraanleg van open ruimtes **vinden plaats in de ophoging**. In enkele kleine zones wordt mogelijk tot in de top van het oorspronkelijke maaiveld gegraven maar tijdens de terreinverkenning aangevuld met de controleboringen stellen we vast dat de top is geroerd.

De **kans op kennisvermeerdering** wordt als **nihil** ingeschat. Een archeologische screening is niet nuttig en niet noodzakelijk.

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand (bron: opdrachtgever)

2. RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK

Op de volgende onderzoeksvragen werd tijdens het bureauonderzoek een antwoord geformuleerd:

- Welke gegevens bieden de gekende bronnen over archeologie en cultuurhistorie m.b.t. het plangebied?
- Hoe evolueerde het landschap? Is er een evolutie in het grondgebruik ter hoogte van het projectgebied?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief? Wat zijn de gekende verstoringen?
- Is verder aanvullend vooronderzoek noodzakelijk?

Het volstaat hier om te verwijzen naar de resultaten van het bureauonderzoek. Zie deel I, Verslag van Resultaten, Hoofdstuk 3. Synthese 3.1. Conclusies uit de bureaustudie en waardebeoordeling op p. 30-31.

3. ADVIES VOOR HET VERVOLGONDERZOEK

In het programma van maatregelen wordt een gemotiveerd advies geformuleerd over het al dan niet nemen van maatregelen in functie van het archeologisch erfgoed bij bodemingrepen.

Op basis van deze **bureaustudie met beperkte samenstelling** is het mogelijk om voor het plangebied Leuven-Sint-Jacobsplein een gemotiveerd advies te formuleren of er al dan niet verder archeologisch vooronderzoek moet uitgevoerd worden: we baseren ons hiervoor op de volgende bepaling uit de Code van Goede Praktijk¹:

“Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de inschatting van de archeologische waarde van het onderzochte gebied aantoont dat:

- (1) met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of*
- (2) de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of*
- (3) verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst,*

dan mag het bureauonderzoek beperkt blijven tot de analyse van de geplande werken en dat beperkte aantal doorslaggevende aspecten.”

Verdergezet archeologisch onderzoek naar steentijd-artefactensites of sporensites vanaf het laat-neolithicum wordt niet geadviseerd. Het terrein werd opgehoogd en **de bodemingrepen**, zowel de volledige als de gedeeltelijke sloop van bestaande structuren, de nieuwbouw en de heraanleg van open ruimtes **vinden plaats in de ophoging**. In enkele kleine zones wordt mogelijk tot in de top van het oorspronkelijke maaiveld gegraven, maar tijdens de controleboringen hebben we vastgesteld dat de top is geroerd. De **kans op kennisvermeerdering** wordt als **nihil** ingeschat. Een archeologische screening is niet nuttig en niet noodzakelijk.

Omdat de kans uitgesloten is om nog intacte sporen aan te treffen die een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de archeologische en historische kennis van een eventuele archeologische site adviseren we om het projectgebied vrij te stellen van verder archeologisch onderzoek. Om die reden is er **geen programma van maatregelen** opgesteld.

¹ Code van Goede Praktijk, versie 4.0, 50.

Bepalingen inzake toevalsvondsten

Indien tijdens de uitvoeringswerken toevalsvondsten worden gedaan, is de melding ervan wettelijk verplicht volgens artikel 5.1.4 van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

De vondst moet binnen de drie dagen gemeld worden bij het agentschap onroerend erfgoed. De vondst en haar vindplaats moet beschermd worden tot tien dagen na het vinden. Het agentschap komt zo snel mogelijk ter plaatse om de vondst te onderzoeken. Op basis van dat onderzoek kan de termijn van tien dagen verlengd of ingekort worden. Dit onderzoek wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid.

Er worden verder geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.

Bibliografische referenties

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019: Code van Goede Praktijk voor de uitvoering en rapportage over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.

ERVYNCK A., DEBRUYNE S. & RIBBENS R. 2015: *Assessment, Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

Lijst van Figuren

Figuur 1: Het plangebied op het Grootschalig Referentie Bestand (bron: geopunt)

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand - stedenbouwkundige handeling (bron: opdrachtgever)

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES